

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ	แนวคิดเรื่องกรรมสิทธิ์และประโยชน์สาธารณะ กรณีเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในคำพิพากษา ศาลปกครองสูงสุด
ผู้เขียน	นางสาวชนิสรา คำมามูล
ปริญญา	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ	รองศาสตราจารย์สมชาย ปรีชาศิลป์กุล

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการให้ความสำคัญระหว่างแนวคิดเรื่องกรรมสิทธิ์เอกชนและประโยชน์สาธารณะ ในคดีการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ของศาลปกครอง ที่เกี่ยวกับการจ่ายเงินค่าทดแทนกรณีเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามมาตรา 21 และการร้องขอให้รัฐดำเนินการเวนคืนหรือจัดซื้อที่ดินส่วนที่เหลือตามมาตรา 20 ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2530 รวมถึงกรณีการเรียกคืนที่ดินกลับคืนของเจ้าของตามบทบัญญัติมาตรา 42 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550

ผลการศึกษาพบว่า การจัดทำบริการสาธารณะของรัฐให้บรรลุวัตถุประสงค์หน่วยงานรัฐที่ใช้อำนาจเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ต้องดำเนินการตามกฎหมาย แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินของประชาชนด้วย ดังที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยให้ความสำคัญคุ้มครองไว้ จากการดำเนินการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ประกอบกับการใช้บทบัญญัติตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2530

ในการพิจารณาค่าทดแทนให้กับผู้ถูกเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามมาตรา 21 และการร้องขอให้รัฐดำเนินการเวนคืนหรือจัดซื้อที่ดินส่วนที่เหลือ ตามมาตรา 20 ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ศาลปกครองได้ให้ความสำคัญกับการคุ้มครอง “หลักกรรมสิทธิ์ของเอกชน” หรือ “ประโยชน์ของปัจเจกชน” โดยพิจารณาถึงเจตนารมณ์ของบทบัญญัติมากกว่าการคุ้มครอง “ประโยชน์สาธารณะ” แต่ทั้งนี้ในการให้การคุ้มครอง “ประโยชน์ของปัจเจกชน” จะกำหนดให้เป็นไปแค่เพียงตามที่กฎหมายกำหนดขอบเขตให้อำนาจ หรือเท่ากับการกำหนดค่าทดแทนต้องคำนึงถึงเกณฑ์การพิจารณาที่กฎหมายกำหนดให้ได้เท่านั้น

สำหรับการใช้สิทธิเรียกคืนหนังสือพิมพ์ที่ถูกเวนคืนตามมาตรา 42 ของ รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 นั้น จากคำพิพากษาในคดีต่าง ๆ ของศาลปกครอง หากทำการพิจารณาชั้น นำนักประโชชน์สาธารณะกับประโยชน์ของปัจเจกชนตามหลักความได้สัดส่วน ตั้งแต่การเริ่มร่าง กฎหมายมีเจตนารมณ์มุ่งคุ้มครองประโยชน์กรรมสิทธิ์ของเอกชน มากกว่าการคุ้มครองประโยชน์ สาธารณะแต่ทว่าการปรับใช้กฎหมายและแนวทางในการพิจารณาตัดสินคดีของศาลก็มุ่งเน้นการ คุ้มครองประโยชน์สาธารณะ มากกว่าการคุ้มครองประโยชน์ของเอกชน

Independent Study Title	Private Ownership and Public Interest of Decision The Supreme Administrative Court A Study Immovable Property
Author	Miss.Chanisara Kammamoon
Degree	Master of Laws
Independent Study Advisor	Assoc.Prof.Somchai Preechasinlapakun

ABSTRACT

The purpose of this independent study is to examine the priority between private ownership and public interest from the land expropriation cases of the administrative court. According to The Land Expropriation Act 2530 (B.E.) section 20, cases in this study are about the compensation payment and expropriation or purchasing the remaining part, including the reclamation of expropriated property.

The study reviewed that the government achieved the aims by operation the public services. According to the Constitution of the Kingdom of Thailand 2550 (B.E.) and The Land Expropriation Act 2530 (B.E.), while the power of the state to expropriated private property for public purposes is recognized, the rights of people to own property are also recognized and protected.

As The Land Expropriation Act 2530 (B.E.) section 21, the consideration of compensation payment, and section 20, expropriation or purchasing the remaining part, the administrative court give priority to “private ownership” or “interests of individuals” rather than the “public purposes” by consider the intention of provision. However, the “private ownership” protection would be considered by legal provisions.

From many administrative court’s judgments, they reviewed that the court gives more an advantaged to the private ownership than the public purposes since the law has been written. But, the approach of the judgments seems to protect the public purposes than the private ownership.